

Aprobat	Hotărârea CEC nr. 1205 din 30 august 2023
În vigoare	12 octombrie 2023
Publicat în Monitorul Oficial al RM	2023, nr. 383-386, art. 958

REGULAMENT
privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților
la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește condițiile de desemnare a candidaților pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, procedura de întocmire, prezentare și verificare a documentelor în vederea înregistrării candidaților desemnați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

2. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

3. Procedura și condițiile speciale pentru desemnarea candidaților, colectarea semnăturilor, inclusiv înregistrarea grupurilor de inițiativă, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, depunerea și verificarea documentelor pentru înregistrarea concurenților electorali în cadrul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova sunt prevăzute în capitolul VII și titlul IV din Codul electoral nr. 325/2022, precum și în actele administrative adoptate de Comisia Electorală Centrală.

4. Activitatea de desemnare a candidaților se realizează cu respectarea principiilor legalității, transparenței, echității și egalității de șanse, iar subiecții implicați în acest proces vor da dovadă de o conduită etică corespunzătoare.

5. În procesul de examinare și verificare a conformității documentelor prezentate pentru înregistrarea concurenților electorali, funcționarii electorali se vor ghida de principiile legalității și celerității, vor da dovadă de competență profesională și vor trata în mod deschis, imparțial și echitabil, fără privilegii și discriminări, toți subiecții implicați în acest proces.

Capitolul II. Particularitățile procedurii de desemnare a candidaților
la funcția de Președinte al Republicii Moldova

6. Dreptul de a desemna candidați la funcția de Președinte al Republicii Moldova, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de Codul electoral nr. 325/2022, de prezentul regulament și de alte acte administrative adoptate de Comisia Electorală Centrală în acest sens, îl au:

a) partidele politice înregistrate până la data intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația existentă;

b) blocurile electorale constituite și înregistrate în condițiile art. 64 din Codul electoral nr. 325/2022 și în conformitate cu Instrucțiunea privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1131/2023;

c) cetățenii Republicii Moldova care își înaintează propria candidatură.

7. Procedura de desemnare a candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova cuprinde:

a) în cazul partidelor politice și al blocurilor electorale – aprobarea, în cadrul ședințelor organelor abilitate în conformitate cu prevederile statute sau, după caz, cu acordurile de constituire ale acestora, confirmată prin procese-verbale (extrase din procese-verbale), a hotărârilor/deciziilor privind constituirea grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în vederea susținerii candidaților desemnați, precum și întocmirea și prezentarea actelor prevăzute la art. 68 alin. (1) și a listelor de subscripție în condițiile art. 65, 66 și 139 din Codul electoral nr. 325/2022.

b) în cazul candidaților care își înaintează propria candidatură la funcția de Președinte al Republicii Moldova – constituirea grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în vederea susținerii acestuia, precum și întocmirea și prezentarea spre înregistrare în calitate de concurent electoral a documentelor prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. b) – l) și a listelor de subscripție în condițiile art. 65, 66 și 139 din Codul electoral nr. 325/2022.

8. Documentele necesare pentru înregistrarea blocurilor electorale se depun la Comisia Electorală Centrală cu cel mult 30 de zile înainte de începerea perioadei de desemnare a candidaților. Particularitățile de constituire și înregistrare a blocurilor electorale sunt stabilite în Codul electoral nr. 325/2022 și Instrucțiunea privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1131/2023.

9. Desemnarea candidaților pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova începe cu 60 de zile și se termină cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, în condițiile art. 63 din Codul electoral nr. 325/2022.

10. Subiecții indicați la pct. 6 demarează procedura de desemnare a candidaților/propriei candidaturi la funcția de Președinte al Republicii Moldova doar după începerea perioadei de desemnare prevăzute la pct. 9, iar documentele în acest sens se întocmesc nu mai devreme de începerea acestei perioade.

11. Procedura de desemnare a candidaților include și etapa de colectare a semnăturilor de către persoanele care își înaintează propria candidatură la funcția de Președinte al Republicii Moldova și de către grupurile de inițiativă în vederea susținerii candidaților respectivi.

Capitolul III. Condițiile speciale pentru candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova

12. În funcția de Președinte al Republicii Moldova poate fi ales cetățeanul Republicii Moldova cu drept de vot care:

- a) are vârsta de 40 ani împliniți în ziua alegerilor;
- b) a locuit sau locuiește permanent în Republica Moldova nu mai puțin de 10 ani;
- c) cunoaște limba română;
- d) are studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă;
- e) nu cade sub incidența restricțiilor privind exercitarea drepturilor electorale, prevăzute de art. 16 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.

13. Potrivit art. 139 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, toți candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova depun liste de subscripție care conțin semnăturile a cel puțin 15000 și cel mult 25000 de alegători din minimum jumătate din numărul unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea ale Republicii Moldova.

14. În condițiile pct. 13, dreptul de a colecta semnături îl au toți candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova, precum și membrii grupurilor de inițiativă (colectorii) constituite în vederea susținerii candidaților respectivi.

15. Un grup de inițiativă poate susține doar un singur candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Membrii unui grup de inițiativă nu pot fi în același timp și membri ai altui grup de inițiativă.

16. Particularitățile de colectare a semnăturilor pentru susținerea candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova, inclusiv modalitatea de constituire a grupurilor de inițiativă, întocmirea și prezentarea listelor de subscripție, precum și modalitatea de eliberare, recepționare și verificare a acestora de către Comisia Electorală Centrală sunt prevăzute la art. 65, 66, 67, 139 și 140 din Codul electoral nr. 325/2022 și de Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/2023.

Capitolul IV. Condițiile pentru depunerea și recepționarea documentelor aferente procedurii de înregistrare a candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova

17. Nu mai târziu de două zile de la începerea perioadei de desemnare a candidaților, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre prin care stabilește locul și timpul recepționării cererilor și documentelor în vederea înregistrării grupurilor de inițiativă și a concurenților electorali la alegerile prezidențiale. Intervalul de timp dintre momentul adoptării hotărârii de stabilire a locului și timpului primirii documentelor și ora stabilită pentru primirea documentelor trebuie să fie de cel puțin 24 de ore.

18. Prin aceeași hotărâre prevăzută la pct. 17 sau prin printr-o altă hotărâre adoptată în același termen, se stabilește și componența comisiei de tragere la sorți pentru stabilirea ordinii de primire a documentelor. Procedura de tragere la sorți în vederea stabilirii ordinii de primire a documentelor de la candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova, precum și în vederea determinării ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot se efectuează în condițiile Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1139/2023.

19. Prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale, se constituie o comisie sau, după caz, mai multe comisii pentru recepționarea și verificarea documentelor depuse în vederea înregistrării candidaților pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova (în continuare – *comisia de recepționare*), în componența cărora se includ membri ai Comisiei Electorale Centrale și funcționari din Aparatul Comisiei Electorale Centrale. Prin aceeași dispoziție, se desemnează coordonatorii activității comisiei de recepționare din rândul membrilor Comisiei Electorale Centrale. Coordonatorii și membrii comisiilor de recepționare semnează declarația de confidențialitate privind protecția datelor cu caracter personal, în corespundere cu prevederile cadrului normativ aferent.

Capitolul V. Procedura de depunere a documentelor pentru înregistrare în calitate de concurent electoral

20. Pentru înregistrarea candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova, cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, Comisiei Electorale Centrale i se prezintă documentele enumerate în art. 68 alin. (1) și 139 din Codul electoral nr. 325/2022.

21. Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral (conform modelului din anexa nr. 1), se depune direct la sediul Comisiei Electorale Centrale personal de către candidat, fiind însoțită de următoarele documente:

a) listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului, numerotate și sistematizate în condițiile Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea

Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/2023 și cu respectarea prevederilor art. 65, 66 și 139 din Codul electoral nr. 325/2022;

b) datele biografice ale candidatului (conform modelului din anexa nr. 2);

c) declarația candidatului privind consimțământul de a candida pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova (conform modelului din anexa nr. 3);

d) declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimul an înainte de alegerile prezidențiale (conform modelului din anexa nr. 4);

e) declarația candidatului pe propria răspundere (conform modelului din anexa nr. 5), prin care confirmă că:

- nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art. 16 alin. (2) lit. c) - e) din Codul electoral nr. 325/2022;

- în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive, referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averilor și intereselor personale (diferență substanțială), regimului juridic al incompatibilităților, conflictelor de interese, restricțiilor și limitărilor, acte care nu sunt prescrise.

f) certificatul de sănătate al candidatului pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, eliberat de instituția medicală la care acesta se află în evidență sau de o altă instituție medicală abilitată;

g) declarația candidatului privind suspendarea (conform modelului din anexa nr. 6), pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de Președinte al Republicii Moldova, în cazul în care persoana este aleasă și mandatul îi este validat;

h) declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022 (conform modelului din anexa nr. 7);

i) copia de pe diploma de studii, recunoscută în condițiile Codului educației nr. 152/2014;

j) după caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie;

k) copia de pe buletinul de identitate al candidatului.

22. Formularele documentelor prevăzute la pct. 21 lit. b) - e), g) și h) pot fi descărcate de pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale (www.cec.md), rubrica „Alegeri și referendumuri”, subrubricile „Alegeri prezidențiale” și pot fi completate atât manual, cât și electronic, însă semnătura candidatului trebuie să fie olografă/electronică.

23. La completarea următoarelor rubrici din anexa cu datele biografice prevăzută la pct. 21 lit. b), se au în vedere următoarele particularități:

profesia – în cazul în care candidatul are două sau mai multe profesii, se înscrie doar una dintre ele;

funcția – se înscrie funcția deținută în prezent la unitatea unde candidatul își exercită activitatea (în cazul în care acesta activează în mai multe unități, se indică funcția deținută la locul de muncă de bază);

locul de muncă – se indică unitatea în care candidatul își exercită activitatea și localitatea unde își are sediul aceasta (în cazul în care acesta activează în cadrul mai multor unități, se indică locul de muncă de bază);

alte date biografice – completarea rubricii este opțională și se face în formă liberă.

24. În cazul în care candidatul desemnat este subiect al declarării averii și a intereselor personale în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale fie declarația de avere și interese conform modelului din anexa nr. 4, fie declarația anuală de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate. În cazul celei de-a doua opțiuni, candidatul desemnat prezintă declarația anuală de avere și interese personale, depusă pentru anul precedent înainte de alegerile prezidențiale, care nu conține informații cu acces limitat. Declarația de avere și interese personale se descarcă de pe pagina web oficială a Autorității

Naționale de Integritate și se prindează de către candidat.

25. În condițiile pct. 21 lit. i), candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova prezintă copia actului de studii eliberată după absolvirea ultimei instituții de învățământ. În acest caz, candidatul prezintă copia de pe diploma de studii superioare de licență sau de pe actul de studii echivalent.

26. Prezentarea simbolului electoral este opțională. Candidații vor depune simbolul electoral în formatul solicitat doar dacă dispun de acesta. În calitate de simbol electoral poate fi înregistrat și simbolul permanent al partidului politic care a constituit grupul de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Simbolul permanent al partidului politic, care nu participă la alegeri, poate fi utilizat de către candidați ca simbol electoral numai cu acordul partidului respectiv.

27. Simbolului electoral pentru înregistrare se prezintă Comisiei Electorale Centrale pe suport de hârtie în non-culori alb-negru, însoțit de descrierea acestuia. Versiunea electronică va corespunde următoarelor cerințe:

- a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG;
- b) simbolul se prezintă în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm;
- c) versiunea electronică a simbolului urmează să conțină doar non-culorile alb și negru.

28. Nu se admite identitatea de semne sau similitudinea elementelor de identificare ale simbolurilor electorale (concurenților electorali). În cazul în care mai mulți solicitanți depun spre înregistrare simboluri identice, prioritate va avea solicitantul care l-a depus primul și a cărui cerere a fost admisă, celorlalți solicitanți cererile se restituie pentru a fi schimbat simbolul. Tratat preferențial vor avea simbolurile înregistrate în modul prevăzut de lege în registre publice. Dacă cererile se depun concomitent, primul solicitant se stabilește prin tragere la sorți. Procedura tragerii la sorți se aplică corespunzător conform Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1139/2023.

29. În condițiile pct. 26 - 28 și ale art. 73 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, până la începerea campaniei electorale, simbolul electoral poate fi modificat la solicitarea concurentului electoral.

30. Concomitent cu cererea de înregistrare, candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova pot depune și cererile de confirmare a reprezentanților acestora în Comisia Electorală Centrală în condițiile art. 69 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1129/2023.

31. Potrivit art. 55 din Codul electoral nr. 325/2022, concurentul electoral poate înainta Comisiei Electorale Centrale cererea privind confirmarea persoanei responsabile de finanțele sale (trezorier) odată cu depunerea setului de documente aferent înregistrării în calitate de concurent electoral.

Capitolul VI. Înregistrarea concurenților electorali. Retragerea din cursa electorală

Secțiunea 1. Înregistrarea sau refuzul înregistrării candidaților desemnați în alegeri

32. Documentele prezentate în condițiile art. 68 și 139 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale capitolului V sunt examinate de Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult 7 zile de la data primirii acestora.

33. Listele de subscripție se verifică de către Comisia Electorală Centrală în condițiile art. 67 și 139 din Codul electoral nr. 325/2022, precum și ale Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/2023. Verificarea listelor de subscripție se face concomitent cu examinarea documentelor prezentate pentru înregistrarea în calitate de concurent

electoral.

34. În procesul de examinare și verificare a autenticității datelor înscrise în documentele prezentate de candidați, Comisia Electorală Centrală poate să solicite informații aferente în acest sens și de la alte entități.

35. Dacă documentele prezentate corespund cerințelor cadrului normativ aferent, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind înregistrarea candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova și asigură eliberarea legitimației de candidat (conform modelului de la anexa nr. 8), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile de la data înregistrării.

36. În cazul în care documentele depuse nu corespund cerințelor stabilite de prezentul regulament și de alte acte normative aferente, precum și în condițiile art. 68 alin. (11) și 139 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral adoptând în acest sens o hotărâre motivată. În acest caz, hotărârea motivată se comunică subiectului vizat în termen de 24 de ore de la adoptare.

37. Hotărârile adoptate conform pct. 35 și 36 pot fi contestate în condițiile stabilite la capitolul XIII din Codul electoral nr. 325/2022.

Secțiunea 2. Retragera din cursa electorală

38. Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o cerere scrisă, adresată Comisiei Electorale Centrale, dar nu mai târziu de 10 zile până la data alegerilor.

39. Hotărârea privind retragerea candidatului din cursa electorală se adoptă de Comisia Electorală Centrală în cel mult 3 zile de la data depunerii cererii în acest sens.

40. După expirarea termenului prevăzut la pct. 38, înregistrarea concurentului electoral poate fi anulată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în baza deciziei instanței de judecată, în caz de deces al acestuia sau de survenire a circumstanțelor prevăzute la art.16 alin. (2), precum și în temeiul art. 102 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022.

41. În cazul în care are loc cel de-al doilea tur de scrutin, iar unul dintre candidați se retrage, cel care rămâne se consideră ales dacă a întrunit cel puțin jumătate din voturile alegătorilor care au participat la alegeri în condițiile art. 146 alin. (7) și art. 151 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022.